

Майже половина ізраїльтян підтримують скасування обов'язкового призову

Новобранці вперше приміряють форму

Згідно з опитуванням Ізраїльського інституту демократії (IDI), 47% ізраїльтян-євреїв виступають за відміну призову в ЦАГАЛ, а 42% з цим не згодні. У 2017 році лише 38% опитаних підтримали створення професійної армії, тоді як 59% відкинули цю ідею.

Опитування також демонструє, що серед молоді скасування обов'язкового призову популярніше, ніж у старших вікових когортах. Серед респондентів 18-44 років скасування призову підтримали 54-57%, серед осіб старших за 55 років таких виявилось лише 31-32%.

Перехід від загального призову до професійної армії матиме катастрофічні наслідки для безпеки Ізраїлю, — попереджає президент IDI Йоханан Плеснер. «Ми можемо опинитися в ситуації, коли деякі ідеалісти служать в армії разом із тими, хто не знайшов кращого варіанту працевлаштування», — зазначив Плеснер, який сам відслужив у спецназі Генштабу.

Будівля Генерального штабу в Тель-Авіві Солдати бригади Голані

Питання про відміну обов'язкового призову обговорюється ще з 2005 року, але ізраїльське суспільство поки не готове до такого кроку. З іншого боку, статистика показує, що сьогодні до лав ЦАГАЛу призиваються приблизно дві третини єврейських чоловіків та 56% єврейських жінок. Арабське населення Ізраїлю, як відомо, від служби звільнено. У результаті менше половини ізраїльтян-чоловіків і третина жінок віддають країні військовий борг. Чи можна після цього називати ЦАГАЛ «народною армією», питала ще кілька років тому Мейрав Арлорозов на сторінках TheMarker. Особливо враховуючи, що зростання ультрарелігійної громади щороку призводить до зниження цих показників.

Більшість розвинених країн в останні десятиліття скасували обов'язкову службу, дійшовши висновку, що невелика професійна армія, добре навчена та укомплектована, набагато ефективніша, ніж армія, що ґрунтується на загальній військовій повинності.

Навчання батальйону Каракаль

Щоправда, в Ізраїлі ця схема не працює через зовсім іншу інтенсивність зовнішніх загроз. Ситуація вимагає великої чисельності особового складу, тому єврейській державі підходить модель «акордеону», коли за короткий час можна «розтягнути» армію до величезних розмірів із допомогою резервістів. Тільки це може забезпечити готовність країни будь-якої хвилини до тотальної війни.

Звісно, за все треба платити — за оцінкою Мінфіну, загальний призов щороку з'їдає 5% ВВП Ізраїлю. І це без прямих витрат на утримання ЦАГАЛу з держбюджету. Тим не менш, це все одно дешевше, ніж утримання величезної професійної армії, завжди готової до повномасштабної війни.

Приблизно про це говорить Плеснер, зазначаючи, що без збереження тієї чи іншої форми моделі «народної армії» безпека Ізраїлю не може бути гарантована в довгостроковій перспективі.

Максим Суханов